

Choroń

HISTORIA MIEJSCOWOŚCI CHOROŃ

Choroń to najstarsza wieś w gminie, istniała już w XIII w. Przez kilka następnych wieków była własnością bogatych rodów szlacheckich, m.in. Koziegłowskich, Męcińskich, Myszkowskich, Otwinowskich, Małachowskich. Wieś położona przy średniowiecznym trakcie handlowym z Krakowa do Wielkopolski była jednym z bogatszych majątków, ze względu na eksploatowane kopaliny: kamień wapienny i rudy żelaza. W okresie późniejszym stała się szlakiem pątniczym na Jasną Górę. Na przełomie XIX i XX wieku znaczenie Choronia zaczęło maleć, gdy po wybudowaniu stacji kolejowej, dynamicznie rozwinął się sąsiedni Poraj.

W roku 1294 nowy biskup krakowski Jan Muskata daje w dziedziczne posiadanie wieś Choroń, rycerzowi Hynko z Dubu. W tym czasie oznaczało to, że obdarowany otrzymał cały majątek dworski i ludność pańszczyźnianą. Od wieków, obok Choronia, przebiegał trakt handlowy Kraków - Żarki - Częstochowa - Kalisz, który od XIV wieku był również i jest nadal drogą dla pielgrzymek, zdążających pieszo do Jasnogórskiej Madonny, do obrazu otoczonego szczególnym kultem. Najstarsza wieś w gminie, przez wieki była znacząca nie tylko ze względu na położenie przy szlaku ale również na pozyskiwanie dóbr naturalnych takich jak kamień wapienny i rudy żelaza. Do dnia dzisiejszego można oglądać kamionki i miejsca wydobywania kamienia.

W XVII wieku powstał kościół przebudowany w XX wieku, wielki udział w tym miała rodzina Bylińskich która to w latach 1903-1913 sfinansowała remont kościoła (a dokładnie wtedy jeszcze kaplicy). Potem na ofiarowanych przez rodzinę gruntach wybudowano plebanię, organistówkę i zabudowania gospodarcze. Bylińscy przekazali także grunty orne jako uposażenie plebani i wydzielili parcele pod założenie cmentarza grzebalnego. Dzięki temu w 1916 roku powołana została w Choroni samodzielną parafia. Erygował ją w czerwcu tegoż roku biskup kielecki Augustyn Łoziński.

Tadeusz Byliński zasłużył się dla wsi nie tylko jako propagator nowoczesnego rolnictwa ale także jako organizator życia społecznego. Dzięki temu w Choroni w 1926 roku powstała Ochotnicza Straż Pożarna która dostaje ziemię pod budowę remizy oraz środki na zakup podstawowego sprzętu dla OSP czyli; pompę ręczną, węże i konny wóz bojowy. W 1919 założono w Choroni Spółdzielczą Kasę Kredytową która liczyła 76 członków. W 1933 roku Powstaje Spółdzielnia Rolnicza „Rozkwit”, której głównym zadaniem było propagowanie i wdrażanie nowoczesnego rolnictwa we wsi. Efektem tej działalności było założenie 1937 r. sklepu spółdzielczego „Społem”, stał się on bazą, na której utworzono później Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”.